DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK

EUROSYSTEMET

DEN EUROPÆISKE CENTRALBANKS UDTALELSE

af 1. februar 2013

om begrænsning i adgangen til at foretage kontant betaling

(ECB/2013/9)

Indledning og retsgrundlag

Den Europæiske Centralbank (ECB) modtog den 10. januar 2013 en anmodning fra det danske Justitsministerium om en udtalelse om et forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme og flere andre love (styrket indsats over for økonomisk kriminalitet) (herefter "lovforslaget").

ECB's kompetence til at afgive udtalelse fremgår af artikel 127, stk. 4, og artikel 282, stk. 5, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og artikel 2, stk. 1, andet led, i Rådets beslutning 98/415/EF af 29. juni 1998 om de nationale myndigheders høring af Den Europæiske Centralbank om udkast til retsforskrifter[1], da lovudkastet bl.a. indeholder regler om betalingsmidler. I overensstemmelse med artikel 17.5, første punktum, i forretningsordenen for Den Europæiske Centralbank er denne udtalelse vedtaget af ECB's Styrelsesråd.

1. Formålet med lovforslaget

1.1 Lovforslaget har til formål at sikre de bedst mulige betingelser for at forebygge, efterforske og retsforfølge økonomisk kriminalitet i forlængelse af den finansielle krise. For at forhindre hvidvask af penge og finansiering af terrorisme medfører en af foranstaltningerne, at erhvervsdrivende kun må modtage kontantbetalinger på op til DKK 50.000[2]. Forhandlere af genstande og auktionsholdere må med den gældende bestemmelse modtage kontantbetalinger på op til DKK 100.000[3]. Bestemmelsens personkreds udvides til at omfatte alle erhvervsdrivende[4], og grænsen for kontantbetalinger, som de må modtage nedsættes således til DKK 50.000[5]. Den nye beløbsgrænse tager både højde for borgernes behov for at have adgang til at benytte kontantbetaling og for den risiko for hvidvask, der er knyttet til store kontantbetalinger[6].

---

1 EFT L 189 af 3.7.1998, s. 42.

2 Lovforslagets § 12, som ændrer § 1, stk. 2, og § 2 i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme.

3 § 2 i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme.

4 § 1, stk. 2, i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme. Personkredsen udvides til at omfatte alle erhvervsdrivende, der ikke er omfattet af lovens undersøgelses- og underretningspligt.

5 Lovforslagets § 12.

6 Afsnit 12.2.2 i lovforslagets bemærkninger.

1.2 Endelig vil kontantbetalinger til erhvervsdrivende på DKK 50.000 eller derover i strid med forbuddet stadig være sket med frigørende virkning[7].

2. Forenelighed med EU-lovgivningen

2.1 Selvom EU-lovgivningen kun regulerer begrænsninger i kontantbetalinger i euro, finder ECB det hensigtsmæssigt at vurdere lovforslagets bestemmelser op i mod relevant praksis i Eurosystemet.

2.2 ECB bemærker, at lovforslaget overholder EU-lovgivningen, navnlig betragtning 19 i Rådets forordning (EF) nr. 974/98 om indførelse af euroen[8], som fastsætter, at "begrænsninger i betalinger med sedler og mønter, som medlemsstaterne har indført af offentlige hensyn, er ikke uforenelige med eurosedlers og -mønters status som lovligt betalingsmiddel, hvis der findes andre lovlige midler til betaling af pengegæld"[9]. ECB anerkender, at i) sådanne andre lovlige midler til betaling af pengegæld findes i Danmark, og at ii) lovforslagets formål om at forhindre hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme udgør et offentligt hensyn, som opvejer begrænsninger i betaling med kontanter.

2.3 Begrænsninger i betaling med kontanter bør dog være proportionale med det generelle mål om at forhindre hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme og bør ikke gå ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål. Enhver virkning af de foreslåede bestemmelser bør nøje afvejes i forhold til de almene fordele, som forventes at kunne opnås. I lyset af at foranstaltningerne kan have en indvirkning på betalinger, der udgør en forholdsvis lav værdi, bør de kompetente myndigheder også sikre, at virkningen af disse foranstaltninger ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå målet om at bekæmpe hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme.

Denne udtalelse vil blive offentliggjort på ECB's websted.

Udfærdiget i Frankfurt am Main, den 1. februar 2013.

[Underskrift]

Formand for ECB

Mario DRAGHI

7 § 8, stk. 2, i lov om Danmarks Nationalbank.

8 EFT L 139 af 11.5.1998, s. 1.

9 Jf. seneste udtalelse CON/2012/83. Alle ECB's udtalelser findes på ECB's websted www.ecb.europa.eu.